«صندوق‌های مراسلات مدت‌ها پیش بسته شده» در طرح ۲ هزار میلیارد تومانی مالیات بر ارزش افزوده فعال می‌شود

۱۲ میلیارد تومان برای ثبت‌نام سامانه مودیان هزینه شده و هنوز ۶۰۰ هزار کارمند مالیاتی بدون آموزش رسمی مانده‌اند / کارشناسان می‌گویند سامانه پیش از اجرا به تست گسترده نیاز دارد

گزارش: مهسا رادمنش

تهران – ۸ مهر ۱۴۰۳ – از اول مهر ماه، طرح ۲ هزار میلیارد تومانی مالیات بر ارزش افزوده در ۱۲ استان کشور اجرا شد. بر اساس این طرح، فروشندگان کالا و ارائه‌دهندگان خدمات باید هر فروش را در سامانه مودیان ثبت کنند و مشتریان می‌توانند با کد رهگیری فاکتور، مالیات پرداخت‌شده را از درآمد مالیاتی خود کسر کنند. هدف دولت افزایش درآمد مالیاتی بدون افزایش نرخ مالیات است و برآورد می‌شود تا پایان سال ۱۴۰۴ حدود ۴۰ درصد از فروش خرده‌فروشی کشور وارد سامانه شود.

اما گزارش‌ها حاکی از آن است که سامانه مودیان در ساعات اولیه اجرا با کندی و قطعی گسترده مواجه شده است. در تهران، اصفهان و مشهد صف‌های طولانی در دفاتر پیشخوان دیده شد و بسیاری از فروشندگان خرده‌پا گفتند نتوانسته‌اند فاکتور صادر کنند یا مشتری را به فردا موکول کرده‌اند. در برخی از این موارد، فروش انجام شده اما ثبت نشده است و خریدار امکان کسر مالیات ندارد. این وضعیت اعتماد مردم به طرح را در روزهای ابتدایی به شدت کاهش داده است.

در مقابل، مسئولان وزارت اقتصاد و دارایی تأکید دارند که مشکلات فنی موقت است و تا پایان مهر ماه وضعیت عادی خواهد شد. به گفته آنان، بیش از ۹۰ درصد کارمندان مالیاتی آموزش دیده‌اند و ۶۰۰ هزار کارمند باقی‌مانده نیز در آبان ماه آموزش می‌بینند. اما برخی از کارشناسان می‌گویند این آمار با واقعیت میدانی فاصله دارد و بسیاری از کارمندان محلی هنوز با نرم‌افزار سامانه آشنا نیستند و آموزش‌ها بیشتر جنبه تئوری دارد تا عملی.

از سوی دیگر، فعالان اقتصادی خواستار اصلاح برخی از مواد طرح شده‌اند. به گفته آنان، مواد ۱۲ و ۱۷ طرح امکان حذف برخی هزینه‌ها از مالیات را محدود می‌کند و این موضوع برای کسب‌وکارهای کوچک هزینه اضافی ایجاد می‌کند. در پاسخ، معاون وزیر اقتصاد وعده داد که این مواد در نسخه اصلاحی لایحه بودجه ۱۴۰۴ بررسی شود و تغییرات احتمالی در جلسه هفته آینده کمیسیون تلفیق مجلس مطرح شود.

در مجموع، اجرای طرح مالیات بر ارزش افزوده گام مهمی در اصلاح ساختار مالیاتی کشور است اما موفقیت آن به میزان آمادگی سامانه‌ها و آموزش کارمندان بستگی دارد. اگر مشکلات فنی ظرف دو ماه آینده برطرف نشود و اعتماد مردم به طرح کاهش یابد، هدف دولت برای افزایش درآمد مالیاتی با چالش جدی روبه‌رو خواهد شد. زمان نشان خواهد داد که این طرح می‌تواند الگویی برای اصلاحات مالیاتی در سایر بخش‌ها باشد یا به یکی از طرح‌های ناکام دهه گذشته بدل شود.

«صندوق‌های مراسلات مدت‌ها پیش بسته شده» در طرح ۲ هزار میلیارد تومانی مالیات بر ارزش افزوده فعال می‌شود

۱۲ میلیارد تومان برای ثبت‌نام سامانه مودیان هزینه شده و هنوز ۶۰۰ هزار کارمند مالیاتی بدون آموزش رسمی مانده‌اند / کارشناسان می‌گویند سامانه پیش از اجرا به تست گسترده نیاز دارد

(مهسا رادمنش – ویژه اقتصاد)